

*Kun kynttilä syttyy,
hetki kuin hetki muuttuu merkitykselliseksi*

MENNEEN MAAILMAN LUMOISSA

Jyväskyläläinen Hannele Hakanen kastaa sydänlangan kattilaan. Sula steariini-parafiiniseos kietoutuu lankaan, ja kerros kerrokselta kynttilä kasvaa. Työ on mekaanista, yksitoikkoistakin, mutta tuttu rutiini rauhoittaa taiteilijan kiireistä elämää.

TEKSTI JA KUVAT: KAISA-LIISA IKONEN

Kynttilän tekemistä ei voi kiirehtiä. Se on harras hetki, johon on pakko pysähtyä, kynttiläntekijä **Hannele Hakanen** miettii Survon kartanossa Jyväskylässä.

Pöytään on katettu kahvia ja leivoksia, kaunis kolmihaarainen kynttilä lepattaa tunnelmallisessa juhlatuvassa. Katon kristallikruunuissa väikehtii liekkien varjo.

Hannele Hakanen on valmistanut kynttilöitä kastamalla yli kahden vuosikymme-

nen ajan. Perinteiset talonpoikaistyyliset kynttilämallit ovat muokkautuneet vuosien saatossa oman näköisikseen.

– Jo lapsena valmistettiin äidin kanssa kynttilöitä muotteihin, mutta kastaminen on aivan erilainen prosessi, jonka olen oppinut ystäväiltäni.

Hannelen kynttilät ovat valumattomia

Hakasen kynttilät ovat näyttäviä, persoonallisia ja turvallisia. Hän valmistaa neljää erilaista kynttilää: pitkää, ylvästä juh-

lakynttilää, kolmihaarasta talonpojan kruunukynttilää, kahdeksanhaarasta lootuskynttilää ja rosopintaista perinkeynttilää.

– Salainen reseptini takaa sen, että kynttilät ovat valumattomia. Ainoastaan kolmihaarainen kynttilä valuttaa silloin, kun haarat yhtyvät toisiinsa, mutta tältä ei voi välttyä.

Kynttilöiden värimaailma on yhtä perinteinen ja selkeä kuin niiden muotokielikin. Hakanen valmistaa punaisia ja valkoisia kynttilöitä, mutta muitakin sävyjä on vuosien varrella tullut kokeiltua.

Kynttilän sytyttäminen ja sammuttaminen ovat aina olleet Hannele Hakaselle merkittäviä hetkiä. Kynttilä tekee hetkestä juhlallisen ja auttaa keskittymään oleelliseen.

– ” Salainen reseptini takaa sen, että kynttilät ovat valumattomia. ”

Kolmihaarainen talonpojan kruunukynttilä kruunaa kahvipöydän kattauksen. Perinteistä kynttilämallia on valmistettu 1700-luvulta lähtien.

Kahdeksanhaarainen lootuskynttilä palaa tasaisesti ja on kaunis kuin kukka. Hannele Hakanen kertoo, että kynttilän inspiraationa on ollut tuliaisiksi saatu kuusihaarainen kynttilä.

Käsintehty kynttilät ovat kauniita katsella myös silloin, kun niihin ei ole sytytetty tulta. Kynttiläntekijä Hannele Hakanen suunnittelee valmistavansa perinnekynttilän (oik.) tapaisia rosopintaisia kynttilöitä juhla-kynttilän mittaisina.

” Miksi vanhusten pitäisi aina vain pysähtyä muistelemaan menneitä, kun jokaisella meistä on tulevaisuus edessä? ”

Kynttilänvalmistusrutiini rauhoittaa

Hannele Hakanen on kulttuurialan monitoimimainen. Hän työskentelee niin lasten ja nuorten kuin vanhustenkin kulttuuripalveluiden parissa ja kuuluu osallistavia taideprojekteja tarjoavaan Kulttuurinappi-ryhmään.

Hakaneen on kiinnostunut taiteesta ja kädentaidoista monipuolisesti. Tällä hetkellä häntä kiehtoo muun muassa nokkonen ja sen käyttömahdollisuudet.

– Alkuperäiseltä koulutukseltani olen paperiartesaani, ja sieltä juontuu kiinnostukseni erilaisiin kuituihin. Olen kokeilunhaluinen ja yhdistelen mielelläni erilaisia työtapoja ja materiaaleja, Hakaneen kertoo.

Hakaneen mieltää itsensä enemmän taiteellisen työn tekijäksi kuin käsityläiseksi.

– Olen enemmän luova kuin tekninen. Toistettavuus ei kiehdo minua tekijänä, vaan haluan saada aikaan uniikkeja tuotteita, hetkiä ja tapahtumia.

Kynttilöiden kastaminen tuo tasapainoa alati uutta luovaan mieleen ja projektista toiseen hyppivään arkeen. Aina kynttilöi-

den valmistaminen ei ole ollut yhtä palkitsevaa.

– Kun valmistin ensimmäiset kynttiläni, olin suorastaan haltioitunut materiaalin mahdollisuuksista. Muutamana vuoden jälkeen iski täydellinen kyllästyminen, enkä tehnyt kynttilän kynttilää pitkään aikaan. Aloin kuitenkin kaivata tätä rauhoittavaa rutiinia, ja työn ääreen oli ihana palata: taiteellisten kunnianhimojen vastapainoksi on oltava jotain, jonka varmasti osaan.

Luovuutta koko elämä

Hannele Hakanen uskoo, että luovuus ja taiteellinen tekeminen ovat tärkeitä asioita jokaisessa elämänvaiheessa. Käsillä tekeminen on parhaimmillaan meditatiivista ja synnyttää henkisiä kokemuksia ja oivalluksia.

– Luova tekeminen auttaa pysähtymään hetkeen. Sen kautta on myös luontevaa kohdata toinen ihminen. Luovuudella on valtava merkitys ihmisen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille.

Hakaneen opiskelee Kulttuuri hyvinvointipalveluiden voimavarana -koulutusohjelmassa, ja on opinnoissaan vakuuttunut siitä, että jokainen ihminen tarvitsee luovaa tekemistä – eikä aina tarvitse luottaa perinteisiin metodeihin.

– Suunnitelmissa on esimerkiksi graffitipa- ja ikääntyville. Miksi vanhusten pitäisi aina vain pysähtyä muistelemaan menneitä, kun jokaisella meistä on tulevaisuus edessä?

Hakaneen itse nauttii elämästä ja venyy kaikkeen mahdolliseen polkasta keskiaikaharrastukseen. Mennyt maailma ja sen yksinkertainen elämäntyylie kiehtovat häntä; aika, jolloin elämä vielä rakennettiin omin käsin, ilman sääntöjä ja säädöksiä.

Hakaneen puurtaa jatkuvasti erilaisten projektien parissa. Jos joskus kalenteriin ilmestyy tyhjä aukko, se täyttyy kuin itsestään.

– Jos joskus stressaannun, muistutan itseäni näin: Rakastan, mitä teen ja teen, mitä rakastan, Hannele hymyilee ja sytyttää kynttilän. ♦

Kuvat on otettu Survo-Korpelan tilalla Jyväskylässä. Tutustu kartanoon osoitteessa www.kartanopidot.com.

Hannele Hakanen valmistaa neljää erilaista kynttilämallia. Kaikki kynttilät kastetaan käsin, ja punaiset kynttilät ovat läpivärjättyjä.

Hannele Hakasen vinkit kynttilän valmistajalle

- Jos kynttilän valmistaa vain steariinista tai parafiinista, kynttilä valuttaa. Steariinikynttilät sopivat vaikka pullon päällä poltettaviksi, jos halutaan valuvaa pintaa. Parafiinikynttilät ovat kauniin läpikuultavia. Yleisimmin kynttilät valmistetaan steariinilla ja parafiinilla sekoituksesta.
- Vanhoista kynttilöistä sulattamalla voi tehdä uutta kynttilämassaa. Massa kannattaa kuitenkin siivilöidä esimerkiksi harson läpi, jotta kaikki roskat saadaan pois: vanhat sydänlangan jämat ovat paitsi rumia, myös vaarallisia. Lahjaksi valmistettavat kynttilät kannattaa tehdä puhtaista materiaaleista, joita voi ostaa askartelukaupoista.
- Paloturvallisuuden huomioiminen on tärkeää. Lastenruokapurkit ovat huonoja kynttilämuotteja, sillä niiden suuaukko on kapeampi kuin pohjaosa: tämä on paloturvallisuusriski. Kynttilöitä varten kannattaa valita laadukkaita materiaaleja, eikä niitä koskaan kannata polttaa muovimuotteissa.

Ylväät juhla-kynttilät kohoavat yli puolen metrin korkeuteen ja palavat valuttamatta jopa vuorokauden.

Hannele Hakasen kynttilöitä myydään ympäri Suomen. Kynttilöitä voi tiedustella Hakaselta itseltään sähköpostitse osoitteesta hannele.hakaneen@gmail.com tai seuraavilta jälleenmyyjiltä:

- www.hoyrygalleria.fi Korpilahti
- www.ta-ky.net Lappeenranta
- www.craftmuseum.fi Suomen käsityön museo, Jyväskylä
- www.toivolantvanhapiha.fi Jyväskylä
- Luostarinmäen käsityöläiskortteli, Turku
- Förmaaki, Turku
- Oskarin piha, Lahti
- Sagalundin museo, Kemio
- Seurasaari, Helsinki
- www.materiary.fi
- Kulttuurinappi-ryhmään voi tutustua osoitteessa www.kulttuurinappi.fi

TAMPEREEN
HUUTOKAUPPAKAMARI

www.galleriaanmaris.fi

0400-621039
Jukka Takala